

Folketingets Retsudvalg

Dato: 1. marts 2007

Folketinget har i skrivelse af 2. februar 2007 (ad L 133 – bilag 2) udbedt sig min besvarelse af følgende spørgsmål nr. 2:

Spørgsmål nr. 2:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 31/1-07 fra Nanna Gersov, Kastrup, jf. L 133 – bilag 2.”

Svar:

I henvendelsen rejses spørgsmålet om, hvorvidt det er i et barns interesse, at en samværsforælder skal godkende barnets udlandsrejse med den anden forælder. Der henvises til en utrykt landsretsdom, der er omtalt i Jyllandsposten den 19. december 2006, hvoraf det fremgår, at en mor er blevet kendt skyldig i overtrædelse af straffelovens regler om børnebortførelse ved at tage barnet med til Tyrkiet på ferie uden den anden forælders samtykke, mens der verserer en sag om forældremyndigheden.

Efter det oplyste var der fælles forældremyndighed mellem forældrene før sagsanlægget.

Jeg kan oplyse, at så længe forældre har fælles forældremyndighed, skal de i fællesskab træffe beslutninger om barnets forhold, herunder om barnet skal bo i udlandet. Er forældrene uenige om forældremyndigheden, skal der efter § 3 i den gældende lov om forældremyndighed og samvær foreligge et samtykke fra begge forældre til at udrejse med barnet af landet eller til at forlænge et udlandsophold.

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at barnet bliver i Danmark, når der er en tvist om forældremyndigheden og at forhindre, at barnet bringes til et land, hvor en forældremyndighedsindehaver mener at have bedre muligheder for at få forældremyndigheden alene over barnet. Hovedhensynet bag bestemmelsen er, at forældremyndighedsspørgsmål skal afgøres af danske myndigheder, når barnet hidtil har boet i Danmark. En udrejse uden samtykke betragtes således som en ulovlig børnebortførelse, der kan føre til, at barnet kan søges tilbagegivet fra udlandet, ligesom bortføreren kan straffes efter reglerne i straffelovens § 215, stk. 2.

Reglen i den gældende § 3 videreføres i lovforslaget om forældreansvar § 3, stk. 2. Er der fælles forældremyndighed, skal der også fremover foreligge et samtykke fra begge forældre, hvis en af forældrene vil rejse til udlandet med barnet, og forældrene er uenige om forældremyndigheden.

Kravet om samtykke gælder, hvis en sag om forældremyndighed eller barnets bopæl er indbragt for retten, eller der er taget initiativ hertil f.eks. ved, at en af forældrene har rettet henvendelse til statsforvaltningen med anmodning om ændring af forældremyndigheden eller bopælen, eller hvis det på anden måde konstateres, at forældrene er uenige om forældremyndigheden. Der skal ikke meget til at statuere denne uenighed i relation til udløsning af samtykkekravet. Den omstændighed, at barnet fjernes fra sit sædvanlige

opholdssted eller mod den anden forælders protest tilbageholdes i udlandet, f.eks. efter en ferie, kan i sig selv være tegn på uenighed. Der henvises til lovforslagets § 3, stk. 2, og bemærkningerne hertil.

Det kan oplyses, at hvis den ene forælder har forældremyndigheden *alene*, kan forælderen rejse med barnet ud af landet, også selv om den anden forælder protesterer imod dette.

Den omtalte dom giver anledning til overvejelser om, hvorvidt der er behov for at ændre retstilstanden i forhold til planlagte ferierejser til udlandet eller lign. i de tilfælde, hvor forældrene har fælles forældremyndighed. Da det er udgangspunktet i lovforslaget, at forældrene har fælles forældremyndighed, der kun kan ophæves, hvis der er tungtvejende grunde, må det antages, at flere forældre fremover vil praktisere den fælles forældremyndighed også efter en skilsmisse eller samlivsophævelse. Det kan således ikke udelukkes, at der fremover vil blive et større behov for, at der i konkrete tilfælde kan tages stilling til, hvorvidt en forælder med del i forældremyndigheden kan rejse på ferie eller familiebesøg i udlandet, selv om der er uenighed om forældremyndighed, og en af forældrene f.eks. har rettet henvendelse til statsforvaltningen herom.

Denne mulighed eksisterer allerede i dag for den forælder, der har samvær. Det antages, at samtykkekravet i den gældende § 3 ikke er til hinder for, at en forældremyndighedsindehaver tager barnet med til udlandet på weekendsamvær eller feriesamvær, idet omfanget af dette er reguleret af statsforvaltningen ved en samværsafgørelse.

Omvendt har det hidtil været antaget, at der ikke kan træffes en sådan afgørelse i forhold til den forælder, der har barnet boende. Denne antagelse bygger på en fortolkning af den gældende § 16 i lov om forældremyndighed og samvær. Bestemmelsen giver efter sin ordlyd *alene* grundlag for at fastsætte samvær med barnet i forhold til den af forældrene, der *ikke* har barnet boende.

Jeg mener, at vi må forsøge at undgå tilfælde, hvor den af forældrene, der har barnet boende, ikke kan deltage i planlagte ferier eller familiebegivenheder i udlandet med barnet på grund af, at den anden forældremyndighedsindehaver under en konkret opstået konflikt om forældremyndigheden ikke vil give sit samtykke hertil.

En løsning herpå kan være at give statsforvaltningerne mulighed for at træffe afgørelse om, at en forældremyndighedsindehaver i visse situationer (ved ferie, familiebesøg, eller lign.) kan tage barnet med til udlandet, selv om der er en uenighed om forældremyndigheden. Bestemmelsen skal således gælde både bopæls- og samværsforælderen.

Hvis der er tilslutning i Retsudvalget til en sådan løsning, er jeg indstillet på at stille et ændringsforslag herom til L 133.

Jeg har til hensigt at indkalde udvalget til en samlet drøftelse af behovet for eventuelle ændringsforslag til lovforslagene L 133 og L 134, som udvalgsspørgsmålene i øvrigt måtte give anledning til.

Carina Christensen

/Charlotte Meibom